

İTİKADİ VE AMELİ BOYUTLARIYLA MÜNAFIKLIK

... Rabbinizi kızdırmış, Rabbinizin kızgınlığını üzerinize celbetmiş olurdunuz.”

Biliyorsunuz, insanlar ikiye ayrılıyor; mü'minler, mü'min olmayanlar. Allah'ın varlığını kabul eden, Peygamber Efendimiz'in onun gönderdiği peygamber olduğunu kabul eden, Kur'ân-ı Kerîm'e inanan mü'min oluyor.

İnanmayanların da çeşitleri var tabii. Bir kısmı tamamen bütün inançları reddediyorlar. Yeri göğü yaratan yaradanın varlığını da kabul etmiyorlar. Onlara ateist deniliyor yani hiç tanrı tanımıyor, o konuda hiç inancı yok. Ateist olmayıp da teist olanlar, -yani anormal normal gibi- teist olanlar da tanrı, yaradan vardır, tamam diye kabul edenler de hepsi Allah'ı doğru tanımadığı, yaradanını doğru bilmediği için onlar da mü'min olamıyorlar. Mesela Japonlar... Bir dini, inancı var ama güneşe tapıyorlarmış, toprakları japon adaları kutsalmiş, imparatorları da Tanrı'nın oğlu imiş. Yanlış bir inanç yani bir tanrı inancı var ama yanlış. Şirk koşmuş, müşrik olmuş oluyor, mü'min olamıyor.

Allah'ın varlığına inanıyor da Peygamber Efendimiz'e inanmıyor. O zaman yine Allah'ın gönderdiği peygamberi reddetmiş olduğundan yine mü'min olamıyor.

Mü'min oldum diyenlerin yani *lailahe illallah mühammedürresülullah, eşhedü enlâ ilâhe illallah ve eşhedü enne muhammeden abdühü veresülüh* diyenlerin de hayatı sürüş tarzlarına, yaptıkları işlere göre kimisi samimi müslüman, halis muhlis müslüman oluyor kimisi de günahkâr oluyor. Günahkâr olana fâsık deniliyor. *Feseka an emri rabbihî*. "Rabbinin emirlerini tutmaktan, doğru yoldan, raydan, yoldan çıkmış." mânasına fâsık deniliyor. "Bu adam fâsık." [denildiği zaman;] Haa demek ki doğru yolda yürümüyor; ya içki içiyor ya kumar oynuyor ya daha başka günahları işliyor, fâsık.

Bir de münâfık denilen insanlar var; bunlar da aslında iki çeşit. Bir çeşidi imanında münâfık olanlar. Yani inandım diyor, *eşhedü en lâ ilâhe illallah*, tamam, *eşhedü enne muhammedürresüllüallah*. tamam diyor ama kalbinden inanmıyor. Aklında, kalbinde, gönlünde başka fikirler, şeyler var; insanları kandırıyor. Bunlara amelde, itikatta münâfık olanlar;

a. Münafıklar Cehennemın En Alt Mer- tebesindedir

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ

*İnne'l-münâfikîne fi'd-derki'l-esfeli mi-
ne'n-nâri.*¹ Cehennemın en aşağı derecesine
atılma cezası verileceğini Kur'ân-ı Kerîm'den
biliyoruz. Çok kötü bir durum. İnanđım diyor
ama aslında inanmamış, içi başka dışı başka.

Bir de inanmış ama müslümanca yaşaya-
madığından, zaman zaman yamuk işler yaptı-
ğından amelde münâfık oluyor. Bu amelde
münâfıklıktan sahabe-i kirâm bile korkmuşlar,
kendileri bile endişe etmişler ve bazen Pey-
gamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendi-
miz'e sorarlarmış;

“Yâ Resûlallah! Biz senin yanında iken
çok güzel haller içinde, çok güzel duygular
içinde oluyoruz. Heyecanlanıyoruz, samimile-
şiyoruz, safîleşiyoruz da evimize barkımıza
gittiğimiz zaman hanımımızla, çoluğumuzla
çocuğumuzla yani dışarı gittiğimiz zaman bu
hali muhafaza edemiyoruz, acaba biz münâfık
mıyız?” diye böyle endişe ederlermiş. Hatta
bazen Resûlüllah'a gelip de;

¹ 4/Nisâ, 145.

“Yâ Resûlallah! Ben münâfık oldum. Benim hâlim ne olacak?” diye şikâyet edenler var yani kendisini münâfık sanıyor. Yani kendisini iyi müslüman görmediği için böyle söyleyenler oluyor.

Netice itibari ile münâfık eğer itikatta inanmamış olduğu halde inanmış görünüyorsa tabii kâfirdir, kâfirin gizlisidir. Müslümanların arasında yaşarken müslümanlardan korktuğu için veya müslümanları kandırmak için mü'minim diyor, o muhakkak kesin olarak kâfirdir, cehennemde yanacak. Hem de cehennemde en aşağı derecesine gidecek.

Amelde de böyle Allah'ın sevmediği işleri yapan, dış görünüş itibari ile müslümanlarla olduğu zaman müslüman gibi yaşayıp da gizli-den gizliye kötü işler yapanlar da amelde münâfık oluyor. Böyle bir insanın münâfıklığı belli olmuşsa, belirginleşmişse, tabii herkesin gizli günahları olabilir. Allah örtünce örtüyor fakat eğer münâfıklığı belirgenleşmiş bir insana saygı gösterirse bir müslüman...

“Yâ seyyidî!” demek, “ey benim soylu asilzade efendim” demek. “Yâ seyyidinâ!” demek, “ey efendimiz, beyefendi hazretleri” demek. Yani Arapça'da seyyid kelimesini bir

insana söylesen, hacca umreye gittiğin zaman yâ seyyid desen koltukları kabarıp, hoşuna gider çünkü “beyefendi” demek. “Hey! Bana baksana!” demek başka, “Beyefendi, lütfen bakar mısınız” demek başka. Beyefendi diyen bir insanı daha çok severiz. Hele bir de “beyefendi hazretleri” filan denirse, böyle hazret mazret kelimesi de işin içine girdi mi insanın daha da hoşuna gider.

Seyyid kelimesi Arapça’da böyle bir mana taşıyor, “soylu kişi” demek. “Toplumunu yöneten, sevk eden, önder kişi” mânâsındadır. Peygamber Efendimiz, “Öyle kimselere, münâfık olan kimseye, ‘Yâ seyyidî!’ demeyin. Eğer öyle ise Rabbinizi kızdırmış olursunuz.” diyor.

Demek ki bizim kişilere karşı muamelemiz, değerlendirmemiz onun Cenâb-ı Hakk’a kulluğunun durumuna göre olacak. Ama mevki, makamı, rütbesi, parası pulu yok, hatta ilmi yok. Olsun. Yani samimi bir insan, ümmî zavallı ama çok ihlaslı, çok defa gözyaşlarını dökerken gördüm. Kaç defa tesbih çekerken böyle samimi halini gördüm, iyi insan, tamam. Ama eğer bir insanın da cami de başka dışarıda başka, yamuk yamuk işlerini görmüşsek ona da Allah rızası için kızmak var.

İslâm'da Allah rızası için sevmek de var, *el-hubbu fillâh*. Allah için sevmek. Kızmak da var, *el-buğzu fillâh*. Allah için de kızacağız.

“Ya senin bu yaptığın nedir? Sen İslâm'ın aleyhine çalışıyorsun, müslümanlara zarar veriyorsun. Olur mu öyle şey?” filan. Tabii kızılacak insanlara Allah için de kızmak lazım. Çünkü başarının bir şartı; hayırlı, başarılı iş yapanı mükafatlandırmaktır; başarıları teşvik edersen, başarılar çoğalır. Bir de başarısız cezalanmalı ki veya suçlu cezalanmalı ki ceza da caydırıcı olur. Yani ceza gevşeklikten, tembellikten hem caydırıcı olur hem de hayrı yapmaya teşvikkâr olur, yani ceza ile mükafat önemli bir şeydir. Bunları yöneticiler bilirler, yönetim ilminde bunların önemi var. Başarılı işçiyi mükafatlandırırırsanız işiniz ileri gider. Başarısızı cezalandırırırsanız, herkes onu örnek alıp da başarısızlar çoğalmaz; o da iyi bir şey olur.

Bu bilgilerin çerçevesinde münafığı taltif etmek yok. Allah'ın sevmediği durumda olan bir insana boş yere “efendim veyahut sayın beyefendi, efendi hazretleri vesaire” demek yok. Çünkü o zaman Allah kızar. Allah için sevecek, Allah için kızacak. Müslümanın bunu

öğrenmesi lazım. Keşke bütün müslümanlar bunu iyi öğrense de müslümanları sömüren münâfıklar ortam bulamasa, keşke müslümanları kandıramasalar!.. Öyle bir [durum olsa keşke!..] Tabii müslümanın basireti vardır bir de hiçbir şey gizli kalmaz. Şeytan bir kimseye bir kötülük yaptırınca bir ucunu meydan da bıraktırır, belli eder. Onun için bir insanın iyiliği, kötülüğü aşağı yukarı belli olur, hatta yüzüne akseder;

سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ

*Sîmâhüm fî vücûhihim min eseri's-sücûdi.*² Yüzüne bakarsan belli olur bazen ama tam bir ölçü değil, bazen yanıltıcı da olabiliyor bu. Hâsılı iyi bildiği insanı iyiliğinden dolayı teşvik etmeli, kötü bildiği, kötü olarak gördüğü şeyi de insan boş yere heveslendirmemeli, alkışlamamalı, mükafatlandırmamalı.

Bizim bugün Cuma namazı kıldığımız camide hoca kardeşimiz -Allah razı olsun- çok güzel sözler söyledi, çok değerli bir hutbe irad etti. Çok değerli, güzel bir hutbe idi. Yani

² 48/Fetih, 29.

şöyle aydın kimseler dinlemiş olsalar “afe-
rim!” derler, çok güzel noktalara, ana nokta-
lara temas etti filan derler. Ben çok beğen-
dim, konuşan hoca efendi kardeşimize beğen-
diğimi de söyledim, “ağzına sağlık” dedim.
Ama ben bir ara dışarıya gittim, rahatsızlan-
dım. Hapşırma filan derken dışarı gittim. Aaa!
İki kişi hoca efendiye kızmışlar, konuşmasın-
dan dolayı tenkid etmişler. Konuşmasının
içinde, “İslâm ülkelerinin başında kötü idare-
ciler var, İslâm ülkelerini kötü yollara götürü-
yorlar.” cümlesini sarf etti diye kızmışlar.

Yahu sen kötü idarecilerin avukatı mısın?

Neyse o öyle demiş, bir şey değil. Bir şey
de, çok mühim bir şey değil. Toplumda beni
asıl üzen taraf şu oluyor; bir kişi, iki kişi hoca
efendilere böyle çıkış yapınca, hoca efendiler
bu sefer korkaklaşıyor, çekingenleşiyor, suya
sabuna dokunmayan, etliye, sütlüye karışma-
yan insanlar olmaya başlıyor yani hocaları
eziyoruz, toplum olarak eziyoruz. Halbuki iki
kişinin ben senin konuşmanı beğenmedim de-
diği yerde 50 kişi de ben senin konuşmanı be-
ğendim, Allah senden razı olsun dese, hoca
efendi anlayacak durumu; demek ki iki tane
insanın bam teline basmışım, zıddına gitmiş,

beğenmemiş olabilir ama 48 kişi de beni beğendi diyecek. İyiler susup da muhalifler konuşunca, dengesizlik oluyor, hocalar da çekiniyor. Ondan sonra hocadan artık bir daha cesaret, bir daha şecaat, bir daha böyle hak sözü yılmadan söyleme durumu yavaş yavaş sönüyor. Alıyorlar vâizi, haydi bakalım mahkemeye...

Niye söyledin bu lafı?

Fâtiha sûresinin tefsirini okuyordum. Orada tefsir kitabı yazmış ondan söyledim, niye söyleyeceğim. Fâtiha sûresinin âyetinin tefsiri.

Söyleyemezsin, bilmem ne filan.

Haydi, bu sefer artık hocalar sinek kaydı tıraş olan, kravat takan, idarecilerin ağzına bakan, onların kaşının gözünün işaretine göre tavır alan, dalkavuk kimseler mi olsun yani? O hâle mi gelsin? O mu isteniyor? [Düzen] bozuluyor.

Onun için ben bu hadis-i şeriften gündüzki duygularımı hatırladım onu da size naklediyorum. Bir şeyi beğendiğiniz zaman beğendiğinizi de söyleyin. Allah razı olsun kardeşim, doğruyu söyledin, sana katılıyorum. Hele hele birisi ben sana katılmıyorum dediği zaman,

“Yok kardeşim biz beğendik, sen niye böyle şey yapıyorsun?” diye hiç olmazsa söylenmesi lazım diye düşünüyorum. Böyle denmediği için, bir tane bozguncu, bir tane muhalif gazeteci koca bir toplumu şaşıratabiliyor, gerçekleri örtebiliyor. Çok başarılı bir insanın başarısını, şevkini kırabiliyor. Başarısının devamını çelmeleyebiliyor. Buna dikkat edelim, münâfığı tespit ettik mi efendim mefendim demeyelim. Sen Allah rızası için hizaya gel bakalım. Böyle bu gidişinle cehenneme gidersin, aklını başına topla, böyle münâfıklık yapma diyelim. Allah için dobra dobra emri mâruf nehy-i münker yapalım. Hatta cihad çok sevaplı bir ibadet de cihadın en üstünü, zâlim hükümdara hak sözü söylemek. Adam zâlim belki hapse attıracak, belki ceza yazacak. Eskiden kafasını kesenler olmuş, “Alın bunu kesin kafasını!” diye bir işaret, şöyle [eliyle şak şak] yaparlarmış, hemen kapının arkasındaki muhafızlar gelip alır götürürlermiş adamcağızın kafasını keserlermiş. Ama Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

أَفْضَلُ الْجِهَادِ كَلِمَةٌ حَقٌّ عِنْدَ سُلْطَانٍ جَائِرٍ

b. Cihadın En Faziletlisi Zalim Sultana Hakkı Aykırmaktır

Efdalü'l-cihâdi kelimetü hakkın inde sultânin câirin. "Zâlim sultanın yanında hak sözü söylemektir en büyük cihad." Çünkü hak sözler söylene söylene hak bulunur, haksızlığın karşısına çıkıla çıkıla hak hakim olur. Çıkılmaya çıkılmaya da haksızlık, zulüm yaygınlaşır.

İslâmın hükümlerinin en ana hatları ile en önemlileri sıralansın denilse, İslâm'da birincisi itikadın düzgün olması, Allah'ın varlığına, birliğine inanmak ise, ikinci de zulmün karşısına çıkmaktır. Yani İslâm'da zulmü, zulmün her çeşidini kendisinin de yapmaması, başkasına da yaptırtmamak esası gelir. İslâm zulme karşıdır, zulmün her çeşidine karşıdır ama müslümanlar İslâm'ın ana ruhunu anlayamamışlar ve uygulama töresi gelişmemiş veya var iken dediğim sebeplerden törpülenmiş. Şimdi bende o hoca kardeşimizi desteklemek için her yerde söylüyorum. Ama biraz daha ihtiyatlı olarak söylüyorum; çok yerde, her yerde değil, zâlim idareciler türemiş zulmü yapıp duruyor. Apaşık, apaşık zulmü işliyor, ondan

sonra milletin gözünün içine baka baka yalan söylüyor ve milleti batırıyor.

Misal?

İşte Saddam!

İyi mi yaptı? İyiyi, doğruyu mu anlatıyor?

İşte Kaddâfi!

Ben hatırlıyorum oranın müslümanlarına karşı Yugoslav koministlerini destekliyordu. Yamuk yamuk işler yapıyor! Rüzgarın nereden estiği, kime yar olduğu belli olmayan bir insan.

Daha önce devletin yönetiminde bulunan şahıs, Kral Sunûsi çok mübarek, halim selim bir insandı. Bursa'ya gelirdi, Türkleri çok severdi. Belki de eskiden Türklerle biz zaten beraberdik, Türkiye ile tekrar birleşelim diye kafasında, gönlünde belki bir hava vardı, adamı belki bunun için devirdiler. Bu adamı [götürdüler] ötekisi çıktı ortaya, emperyalizmin oyunudur. Doğru, işte Libya'yı [Kaddafi] mahvetti. Irak'ı [Saddam] mahvetti. Suriye'yi [Esed] mahvetti. Daha başka ülkeleri daha başkaları [mahvetti.] Artık her ülkeyi ayrıca incelemek lazım.

Bizim kusurlarımızdan birisi de [tarihimizi bilmiyoruz.] Tarih kitaplarımızda da kusurlar

var. Emin Oktay'ın koca koca, iki parmak iki parmak tarih kitaplarını okuya okuya gına gelir bize, son asra geldiğimiz zaman yirminci yüzyıla pes deriz artık, okuyacak şey bulamayız. Halbuki asıl yirminci yüzyılın başını bir doğru düzgün, ondokuzuncu yüzyılı, yirminci yüzyılı bir güzel anlatsalar da müslümanların başına kimlerin ne çoraplar ördüğünü herkes bilse! İslâm ülkeleri tarihini yazan güzel kitaplar var, müslümanlar onları okusalar da biraz dünyayı anlasalar.

Ben bugünlerde *İslâm ve Avrupa* diye bir kitap okuyorum. Çok güzel! Olaylara böyle kuş bakışı bakıyor ve değerlendirmeleri, şu benim söylediklerimi daha açık seçik olarak yazar orada yazıyor. Elçi imiş, yani siyasi tecrübesi çok olan bir kimse. Tabii [eksik] tarafları var. En son değerlendirmem ve tenkidim sonra olacak ama hiç olmazsa meselelere kuş bakışı bakmasını biliyor, müslümanların bunu öğrenmesi lazım. Müslümanların okumuşlarının olayları bilmesi lazım. Maalesef [müslümanlar] çok büyük yanılgılar içindeler!

c. Yeryüzünde Allah Allah Diyenler Oldukça Kıyamet Kopmayacaktır

Ve ikinci hadîs-i şerîf.

لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى لَا يُقَالَ فِي الْأَرْضِ: اللَّهُ اللَّهُ

*Lâ tekûmü's-sâ'atü hattâ yukâla fi'l-ardı Allah Allah.*³

Bu hadîs-i şerîf de İmam Ahmed b. Hanbel, Müslim, İmam-ı Tirmizî, İbn Hibbân, Hakim, Abd b. Hümejd, İbn Abdilberr gibi muteber yazarların *-rahmetullahi aleyhim ecmaîn-* kitaplarında yer almış bir hadîs-i şerîf. Bu hadis-i şerifin Enes *radiyallahu anh'*ten ve Abdullah b. Mes'ûd *radiyallahu anh'*ten rivayetler var. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

Lâ tekûmü's-sâ'atü. “Kıyamet kopmaz, kopmayacak.” *Hattâ yukâla fi'l-ardı Allah Allah.* “Yeryüzünde Allah Allah denildiği, Allah anıldığı, Allah zikredildiği müddetçe, Allah Allah denildiği müddetçe kıyamet kopmayacak.”

Bu bana çok tatlı geliyor. Elhamdülillah tesbihliler zümresindeniz. Elimizde tesbihler var, Allah diyoruz, lailahe illallah diyoruz, zikrediyoruz. Çünkü Kur'ân-ı Kerîm'de Allah, hadîs-i şerîfte Peygamber Efendimiz emredi-

yor. Eh Allah Allah diyen oldukça kıyamet kopmaz. Demek ki dünyanın devamının alâmetleriyiz. Bu tespihler, bu tespihliler dünyayı devam ettiriyorlar demektir. Ötekiler, bunların sayesinde başlarına kıyamet kopmuyor da yaşıyorlar demektir. Ama yine kadrini kıymetini bilmezler, Allah Allah diyenlere çatarlar, Hû çekiciler derler, hücû gibi gösterirler. Haydi inançsızların, zayıfların, münâfıkların, fasıkların çatması neyse ne, o dokunmuyor da, bir de müslümanım diyenlerin, bu tasavvufa, tespihe çatmasına gelince, işte insan orada dayanamıyor.

Allah ıslah etsin. Allah akıl, fikir versin.

Bu kadar, zikrullahla ilgili 70-80 âyet-ikerîme varken, yüzlerce hadîs-i şerîf varken bu işin karşısına çıkanlar, ne yüzle, ne mantıkla karşı çıkarlar, anlamak mümkün değil.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Onun için tespihlerinize sıkı sarılın, vazifelerinizi güzel yapın. Çünkü bu zikirlerle ilgili yüzlerce, binlerce sahih, sağlam hadîs-i şerîfler var. Bu zikirleri yapmanın çok hayır u bereketi var; kişiye sevabı var bir de topluma faydası var, bir de dünyanın devamına faydası var. Yani bu insanlar dünyayı durduruyorlar,

Allah Allah dedikçe Cenâb-ı Hak lutfediyor, rahmediyor, dünyanın sonunu getirmiyor, kıyameti kopartmıyor.

d. Kıyamet Alametleri

Üçüncü hadîs-i şerîf.

لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يُقْبَضَ الْعِلْمُ، وَتَكْثُرَ الزَّلَازِلُ،
وَيَتَقَارَبَ الزَّمَانُ، وَتَظْهَرَ الْفِتْنُ، وَيَكْثُرَ الْهَرْجُ -
وَهُوَ الْقَتْلُ - حَتَّى يَكْثُرَ فِيكُمْ الْمَالُ فَيَفِضَ.

Lâ tekûmü's-sâ'atü hattâ yukbada'l-ilmü ve teksüra'z-zelâzilü ve yetekârab'z-zemânü ve tazhar'f-fitenü ve yeksü'l-hercü ve hüve'l katlü hattâ yeksüra fîkümü'l-mâlü fe-yefîda.

Bu sahih hadîs-i şerîfi Ebû Hüreyre *radıyallahu anh'ten* Buhârî, İbn Mâce ve Müslim *rahmetullahi aleyhim* hazretleri rivayet etmişler. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

“Kıyamet kopmaz, kopmayacak; şunlar, şunlar, şunlar olmadıkça...” Şunlar olacak da, bunlar görülecek de, bunlar meydana gelecek de ondan sonra kıyamet kopacak. Bunlardan evvel kıyamet kopmayacak.

Neymiş bu kıyamet alametleri?

Hattâ yukbada'l-ilmü. “İlim kalkacak, ilim ortadan kalkacak.”

İlim nedir?

Bunu açıklamamız lazım. İslâm'da ilim ansiklopedik bilgi veya *Science* dediğimiz teknoloji değildir. [İslâm'da] ilim denilince kastedilen âhiretinin kurtulmasına sebep olacak imanî bilgiler kast edilir. Yani bir insan eğer âhirette kendisini kurtaracak, cehennemden âzat edecek, cennete girmesine sebep olacak bilgilere sahipse ve bunları uyguluyorsa o adam alimdir. Eğer bunları bilmiyorsa, beş tane fakülteyi birincilikle bitirmiş olsa, icatları olsa, 1500-1800 tane icadı olsa, alim sayılmaz.

Neden?

Allah'ın varlığını bilmiyor. Kendisini cehennemden koruyacak bilgileri bilmiyor. Cenneti kazanacak, cennete girmesini sağlayacak bilgileri bilmiyor, alim sayılmaz.

Falanca alim bu senin söylediğin bilgileri öğrenmiş hocam; hadis, tefsir, Arapça biliyor ama bir acayip adam, karısı kızları açık, kendisi namaz kılmaz, konuştuğu zaman şöyle yapar, böyle yapar.

Haa, o da alim değil.

O da alim değil, neden?

Kuru bilginin fayda vermediğini, bilginin ancak uygulamayla değer kazandığını, Allah'ın rızasının güzel icraat yapılarak kazanılacağını öğrenememiş daha cahil adam. Onun da kıymeti yok.

Demek ki alim denilince özü sözü doğru, Allah korkusuna sahip ve güzel icraat sahibi insan anlaşılır.

Bu [ilim] kalkacak. Bu kalkınca insanlar dinî bakımdan bir cehalet içine düşecekler yani dinsizleşecek, imansızlaşacak... İsteddiği kadar fezaya gitsin, istediği kadar maddenin esrarını çözsün, istediği kadar icatlar, hünerler yapsın kıymeti olmayacak.

Peki, ilim nasıl kalkar?

Peygamber Efendimiz bir başka hadîs-i şerîfnde buyuruyor ki; “Allah insana ilmi verdikten sonra, ilmi onların gönlünden silip, çekip, çıkarıp almaz.”

İlim nasıl kalkar o zaman?

Alimler ölür, alim kalmaz, hakkı bilen ârif, mürşid-i kâmil, âlim-i fâzıl, âbid-i zâhid insanlar kalmaz. Geriye Allah'tan korkmaz herifler kalır. Halk bunlara fikir sorar, fetva sorar, onlar da kendi kafalarına göre şu şöyle-

dir, bu böyle değildir diye ahkam keserler, atarlar, tutarlar; hem kendileri yanılırlar, hem de kendilerine soru soranları yanıltırlar.

Buna benzer durumları şimdiden görmeye başladığımızı sanıyorum. Onun için kıyametin yakın olduğunu ben şahsen düşünüyorum. Çünkü koca koca ünvanlı herifler var; davranışlarına, hallerine bakıyorsun da dudağını ısırmaktan nerede ise dudağın kanayacak, o kadar hayret ediyorsun. Yahu bu imana sığarmı, bunun bu yaptığı iş nasıl, bunu ne hakla, ne yüzle, ne sıfatla yapıyor, diye şaşırıyorsun.

İlim kalkacak. İlim kalkmadan kıyamet kopmayacak, bu bir. İlim kalkmaya başlamış onu da söylüyorum ama Allah Allah diyenler var. Daha sağda solda hakkı söyleyen alimler var; kimisi öldürülmüş de olsa, şehit edilmiş de olsa ama yine var. İkincisi;

Ve teksüra'z-zelâzilü. "Zelzeleler artmadıkça..."

Başlayacak, her tarafta zelzeleler artacak, sallantılar, [depremler...] İşte meşhur Gölcük zelzelesinden sonra hâlâ her taraf sallanıyor. Bu da acaba işin sonuna yaklaştık mı diye hatırımıza getiriyor yani bu işi. Bilmiyoruz belki daha da artacak. Belki böyle üç onda

dört, dört onda beş bilmem ne filan şiddetinde değil de, hepsi böyle koca koca âfetlere sebep olacak büyük zelzeleler olacak belki. Onu da bilmiyoruz, belki insanlar iyi olursa Cenâb-ı Hak belki Allah Allah diyenler oldukça geciktirir. Bunlar geçici şeylerdir, belki kısmî, muvakkat zelzelelerdir. Tabii onu da bilemeyiz. Çünkü kıyametin ne zaman kopacağını Allah'tan başkası bilmez.

Peygamber Efendimiz'e Cebrail *aleyhisselam* sordu. Peygamber Efendimiz'in çok nükteli, güzel bir cevabı var. *Mete's-sâ'atü yâ rasûlallah*. "Kıyamet ne zaman kopacak? diye sorunca Efendimiz buyurdu ki;

Men mes'ûlü anhü bi-a'leme mine's-sâil.

"Bu soruyu sorduğun kimse, soruyu soran senden, bu konuda daha bilgili değil." dedi.

Çok güzel, çok güzel bir cevap. Cebrail *aleyhisselam* ne kadar biliyorsa Peygamber Efendimiz o kadar biliyor. Cebrail *aleyhisselam* ne kadar bilmiyorsa Peygamber Efendimiz o kadar bilmiyor. Artık esrar içinde, neyin nesi ise ama Peygamber Efendimiz sırrı sahabeye açmadı. "Bu konuda kendisine soru sorulan, sorandan daha bilgili değil." dedi yani kapalı bir cevap verdi. Ama "Alâmetleri var-

dır.” dedi. Alâmetlerini de işte bu hadîs-i şerîfte okuyoruz. “Zelzeleler artacak, ilim alınacak.”

Ve yetekârabe’z-zemânü. “Zaman yakınlaşacak, kısalacak.”

Biliyorsunuz, zaten zaman dediğimiz şey kaypak bir şey, izafî bir şey. Mutlak zaman, bunu anlatması da zor bir şey. Yani izafi olan zaman, evet şimdi biz bir ay, bir yıl yaşıyoruz, bir gün yaşıyoruz, bir saniye yaşıyoruz filan. Burası için bu zamanı birim olarak alırsak, Kur’ân-ı Kerîm’de Allahu Teâlâ hazretleri buyuruyor ki;

وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ

*Ve inne yevmen inde rabbike ke-elfi senetin mimmâ te’uddûne.*⁴ “Rabbinin indinde bir gün sizin saydıklarınızdan bin yıl gibidir.” Oradaki bir gün farklı. Zaten günler elbette gezegenlere göre bile farklı olacak, bu kesin. Çünkü gezegenlerin çapı, dönüş, vesairesi dolayısıyla olacak. Bir de melekler Cenâb-ı Hakk’ın dergahına yükselirler.

⁴ 22/Hacc, 47.

تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ

*Ta'rucü' l-melâiketü ve'r-rûhu ileyhi fî yevmin kâne mikdâruhû hamsîne elfe sene-tin.*⁵ diye âyet-i kerîmenin sonunda böyle geçiyor. “Bir günü 50 bin yılı olan bir zaman biriminde Rabbinin dergahına melekler yükselirler.”

Orada da başka bir şey, yani hem Kur'ân-ı Kerîm'de âhiretteki bir günün dünyadaki bin yılı gibi olduğunu söylüyor hem de meleklerin dergâh-ı izzete yükselmesinin bir günü 50 bin sene olan bir zaman şeklinde olduğunu beyan ediyor. Zaman böyle izafî iken, bizim bu kullandığımız zaman bile bir yakınlaşacak.

Yetekârabe'z-zemânü. Öyle yakınlaşacak ki bir sene bir ay gibi, bir ay bir hafta gibi, bir hafta bir gün gibi, bir gün bir saat gibi olacak.

Artık bu yakınlaşma fiziki ölçümlere göre bir yakınlaşma mıdır?

O zaman öyle olursa demek ki dünyanın 24 saatte kendi etrafında dönmesi varken, o zaman daha hızlı dönmeye başlayacak belki.

⁵ 70/Meâric, 4.

Dünyayı bir başka etkiler etkilediği için o zaman 24 saat bir gün olmayacak. Daha çabuk dönmeye başladığından olacak belki. Belki de bereketsizlikten, tadı kalmadığından işler çabuk geçiyor gibi olacak. Allah bilir ama böyle zaman yakınlaşacak, hızlanacak.

Sonra?

Ve tazharu'l-fitenü. "Fitneler zâhir olacak."

Fitneler, kargaşa çıkacak.

Fitne ne demek?

İnsanın malına, bedenine, canına zarar veren olaylar. Bunlar çoğalacak. Tabii İslâm ülkelerinde fitne olacak. Müslümanların yaşam tarzlarında fitne olacak. Geçimlerinde fitne olacak. Çeşit, çeşit şekillerde fitneler.

Ve yeksürü'l-hercü. Herc kelimesi, herc ü merc diye kullandığımız bir kelime. Peygamber Efendimiz'e;

"Herc nedir?" diye sormuşlar;

"Katl." buyurmuş yani adam öldürmeler, haksız yere adam öldürmeler, cinayetler çok olacak. Çoğalacak, o kadar çoğalacak ki her evde bir cinayet acısı çekilecek. Yüreklere parçalanacak. Her eve böyle bu cinayetlerin

aşağı yukarı sıkıntısı, elemi, kederi çökecek kadar çok öldürmeler olacak.

Hattâ yeksüra fî-kümü'l-mâlü fe-yefîda.

“Ve aranızda mal mülk bollaşacak, taşacak.”

Taşacakmış da o kadar bollaşacakmış ki zekât vermek isteyen adam, zekât vermeyi tasarladığı, gözüne kestirdiği bir insanın yanına gittiği zaman, “al şu zekâtımdır” dediği zaman, “ihtiyacım yok benim” diyecekmiş. Böyle bir durum da olacak yani üretim fazlalığı hatıra geliyor. Üretim fazlalığından dolayı ihtiyaç kalmadığından, kazancın fazlalığından veyahut herkesin ihtiyacı [karşılandığından...] Tabii hem üretim fazla olacak hem alım gücü olacak ki herkes alabilecek, kimsenin kimsenin ikramına, atıyyesine, bahşişine ihtiyacı olmayacak. Geldiği zaman bile önüne, “benim ona ihtiyacım yok” diyecek. Tabii o zamanlar, Peygamber Efendimiz’in zamanında böyle değildi. Dünyanın birçok yerinde de hâlâ böyle değil.

[Mesela] Habeşistan dünyada en çok ölüm olan ülkelerden biri imiş. Çok büyük miktarda, ölüm oranının çok yüksek olduğu bir [yer]. Çünkü büyük kıtlıklar filan oluyor. Somali işte, aç susuz, hatta askeri birlikler gön-

derildi, neler olduysa... Amerika müttefikleri topladı, su kuyuları açacağız diye, kalktı oraya gitti. Ondan sonra İtalya, biraz bu işin içinde gizli oyunlar olduğunu sezdi, ayrıldı. Denildi ki orada Uranyum yataklarını Amerikalılar hallettiler, aldılar götürdüler. Ondan sonra iş bittikten sonra yani operasyonda, harekette tamamlandı. Böyle şeyler söylediler. Hâsılı, dünyanın birçok yerinde açlıktan, susuzluktan hayvanlar, insanlar hâlâ kırılıyor. Kuzey Irak, Orta Asya, Balkanlar, Afrika var. Asya'nın bazı bildiğimiz bilmediğimiz kısımları var. Hâlâ böyle kıtlıklar, şeyler oluyor. Allahu Teâlâ hazretleri şu fâni hayatta, dünya hayatı dediğimiz şimdiki şu hayatlarımızda, bu yaşamımızı, -çünkü bundan sonra bir de âhiret hayatı var- imtihanımızı başarıp, rızasına uygun hareketler, icraat yapıp, ömür sürüp rızasını kazanmayı nasip etsin. Ve buradaki yaşamımız esnasında da bizi belalara, musibetlere, fitnelere mâruz bırakmasın. Hem dinde, dinî yaşantımızda, itikadımızda, kalbimizde, kafamızda, fitne, zarar, eksiklik, tahribat olmasın, hem dünyamızda böyle tahribat olmasın, hem de âhiretimiz zarara uğramasın. Cenâb-ı Hakk bize dinde, dünyada, âhirette âfiyet, saadet,

selamet ihsan eylesin. Nimetlerini üzerimizde dâim eylesin. Hatalarımızdan, kusurlarımızdan dolayı cezalandırmak için nimetleri kesmesin. Ya da nimetleri yiyip yiyip de gaflete düşüp de kulluğu unutan gafillerden eylemesin. Dünyanın neresinde olursa olsun, hangi şart altında olursa olsun, kulun Cenâb-ı Hakk'a güzel kulluk etmek vazifesi vardır. Hapiste de olsa, idam sehpasına götürülmeden önce bile olsa, tabii vazifelerini yapacak. Allahu Teâlâ hazretleri bize kulluk vazifelerini güzel yapmakta yardımcı olsun. Hayırlı ömür sürüp kendimize ve Ümmet-i Muhammed'e faideli işler yapıp, rızasını kazanıp, sevdiği razı olduğu kul olup huzuruna öyle varmayı nasip eylesin. Cenneti ile cemali ile cümlemizi müşerref eylesin.

el-Fâtiha...

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
15 Cemâziye'lÂhir 1421/15.09.2000

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

